

V Bruseli 11. 7. 2019
SWD(2019) 331 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

**Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie)**

a

**Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady
o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického
inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity
Európy**

{COM(2019) 330 final} - {COM(2019) 331 final} - {SEC(2019) 275 final} -
{SWD(2019) 330 final}

Súhrnný prehľad

Posúdenie vplyvu k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) a k návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy

A. Potreba konať

Prečo? Aký problém sa rieši?

Účelom Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) je riešiť hlavné spoločenské výzvy zlepšovaním inovačnej výkonnosti EÚ prostredníctvom integrácie vedomostného trojuholníka výskumu, vzdelávania a inovácie.

EIT bol zriadený v roku 2008 nariadením (ES) č. 294/2008 (ďalej len „nariadenie o EIT“)¹. V nariadení o EIT sa stanovuje poslanie, ciele a rozpočet EIT, a preto musí byť v súlade s uplatniteľným rámcovým programom pre výskum a inovácie.

V návrhu Komisie, ktorým sa zriaďuje program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie na roky 2021 – 2027, sa stanovuje navrhovaný rozpočet EIT na ďalšie obdobie, ako aj odôvodnenie, pridaná hodnota, oblasti intervencie, hlavné smery činnosti a ukazovatele výkonnosti EIT. V návrhu je EIT jednou z hlavných zložiek piliera „Inovatívna Európa“.

Samotný návrh programu Horizont Európa neposkytuje právny základ pre pokračovanie prevádzky EIT po roku 2020. Nariadenie o EIT preto treba zmeniť.

V článku 17 nariadenia o EIT sa okrem toho vyžaduje, aby Komisia každých sedem rokov predkladala Európskemu parlamentu a Rade návrh strategického inovačného programu, v ktorom sa stanovujú strategické dlhodobé priority a finančné potreby EIT a ktorý musí byť v súlade s uplatniteľným rámcovým programom pre výskum a inovácie. Súčasný strategický inovačný program sa vzťahuje na roky 2014 – 2020². Spolu s návrhom na revíziu nariadenia o EIT preto treba predložiť aj návrh nového strategického inovačného programu EIT na roky 2021 – 2027.

Cieľom súčasnej iniciatívy je prostredníctvom prepracovaného znenia nariadenia o EIT zmeniť a zosúladiť SIP s programom Horizont Európa. Iniciatíva zahŕňa nové prioritné oblasti pre EIT, ako aj jeho finančné potreby. Zameriava sa aj na zlepšenie fungovania EIT na základe poznatkov získaných v uplynulých rokoch.

Iniciatíva sa zameriava najmä na riešenie otázok v troch hlavných oblastiach. Po prvé, vyrieši výzvy súvisiace s modelom financovania EIT. Po druhé, navrhne riešenia na zvýšenie vplyvu vzdelávacích činností EIT, t. j. zvýši povedomie o vzdelávacej značke EIT a podporí podnikateľské a inovačné schopnosti a zručnosti v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania. Po tretie, iniciatíva prispeje k zvýšeniu regionálneho dosahu EIT prostredníctvom lepšej integrácie ZIS do miestnych inovačných ekosystémov. V rámci iniciatívy sa načrtnú aj budúce prioritné oblasti pre ZIS.

Okrem toho táto iniciatíva vyrieši niekoľko technických otázok s cieľom zvýšiť účinnosť, efektívnosť a koherentnosť činnosti EIT. Patrí sem otvorenosť a transparentnosť ZIS, riadenie EIT a zmluvné ustanovenia týkajúce sa zamestnancov EIT.

1 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) Č. 1292/2013 Z 11. DECEMBRA 2013, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0294-20140101&qid=1561017466815&from=EN>.

2 ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY č. 1312/2013/EÚ z 11. decembra 2013 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT): príspevok EIT k vytváraniu inovatívnejšej Európy.

Zistené problémy sa vyriešia prostredníctvom zmeny nariadenia o EIT a prijatia strategického inovačného programu EIT na roky 2021 – 2027. Toto posúdenie vplyvu vychádza z posúdenia vplyvu, ktoré sa vykonalo v rámci programu Horizont Európa.

Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?

Táto iniciatíva podporuje budúce vykonávanie a rozvoj politickej politiky EIT a prispeje k dosiahnutiu jeho cieľov na roky 2021 – 2027, ako sa uvádza v návrhu programu Horizont Európa, t. j. posilní udržateľné inovačné ekosystémy v celej Európe; prinesie nové riešenia globálnych spoločenských výziev na trh a podporí inovácie a podnikanie vďaka lepšiemu vzdelávaniu. Od EIT a ZIS sa konkrétne očakáva, že

- zvýši vplyv ZIS a integrácie vedomostného trojuholníka vďaka efektívnemu a účinnému modelu financovania EIT;
- zvýši inovačnú a podnikateľskú kapacitu sektora vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom podpory inštitucionálnych zmien v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania v Európe;
- zvýši regionálny dosah EIT v záujme odstránenia regionálnych rozdielov v inovačnej kapacite v celej EÚ.

Cieľom iniciatívy je okrem toho zvýšiť účinnosť, efektívnosť a koherentnosť činnosti EIT tým, že sa budú riešiť tieto otázky: otvorenosť a transparentnosť ZIS, riadenie EIT a pracovné zmluvy zamestnancov EIT a ich kontinuita poskytovania služieb.

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?

EIT má jedinečný spôsob budovania celoúnijných inovačných ekosystémov, ktoré spájajú vzdelávacie, výskumné, podnikateľské či iné zainteresované strany. Vypĺňa medzeru v systéme podpory inovácií poskytovanej členskými štátmi. Činnosti ZIS vedú k vyššej kvalite inovácií, vytváraniu cezhraničných, multidisciplinárnych sietí, väčšej medziodvetvovej spolupráci, ako aj širšiemu geografickému dosahu. Vzdelávacie programy EIT prinášajú pridanú hodnotu ostatným existujúcim programom, najmä v rámci ich podnikateľského a inovačného rozmeru.

B. Riešenia

Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?

Pri riešení zistených výziev sa zvažovali tri možnosti:

Možnosť 1 (základná možnosť) predstavuje pokračovanie činností EIT v súčasnej podobe len s úpravami potrebnými na jeho zosúladienie s návrhom programu Horizont Európa. EIT by zabezpečil súlad s kritériami vykonávania, monitorovania a hodnotenia európskych partnerstiev. Vytvoril by synergie s Európskou radou pre inováciu. Vznikli by dve nové ZIS.

Možnosť 2 vychádza zo základnej možnosti a navyše prijíma niekoľko opatrení na zvýšenie efektívnosti fungovania EIT vrátane prispôsobenia jeho modelu financovania. Zavádza sa ňou nová akcia EIT na podporu rozvoja podnikateľských a inovačných kapacít inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a posilňuje regionálny inovačný program EIT. Vznikli by dve nové ZIS.

Možnosť 3 vychádza zo základnej možnosti a viacerých opatrení na zvýšenie efektívnosti EIT podobne ako možnosť 2. Okrem toho sa ňou zavádza nová činnosť, konkrétne zriadenie strediska EIT v každom členskom štáte s cieľom zvýšiť celkový vplyv EIT. EIT by priamo využíval strediská EIT na podporu integrácie vedomostného trojuholníka prostredníctvom podpory projektov spolupráce v menšom

rozsahu než ZIS.

Vzniklo by jedno nové ZIS.

Všetky tri možnosti by mali legislatívne dôsledky na zmenu nariadenia o EIT a na nový strategický inovačný program EIT.

Uprednostňovanou možnosťou je možnosť 2, pretože predstavuje najlepšiu rovnováhu pri dosahovaní cieľov iniciatívy, pričom zohľadňuje dostupné zdroje a ponúka najvyššie hospodárske a spoločenské vplyvy.

Kto podporuje ktorú možnosť?

Jednotlivé opatrenia predpokladané v možnosti 2 dosiahli vysoký stupeň podpory medzi jednotlivými konzultovanými zainteresovanými stranami, t. j. spoločnosťami/podnikateľskými organizáciami, akademickými/výskumnými inštitúciami, ako aj občanmi EÚ. Medzi zainteresovanými stranami existuje silná zhoda v súvislosti s potrebou podporovať rozvoj podnikateľských a inovačných kapacít inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Európe a užšie prepojiť činnosti EIT a ZIS s regionálnym a miestnym prostredím a stratégiami.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Uprednostňovaná možnosť by znamenala výrazné zlepšenie EIT v ďalšom programovom období. Prehĺbila by sa integrácia vedomostného trojuholníka, prispelo by sa k posilneniu inovačných ekosystémov a zvýšila by sa inovačná a podnikateľská kapacita sektora vysokoškolského vzdelávania. Prispelo by to k zníženiu nedostatku zručností v kľúčových odvetviach hospodárstva; zvýšila by sa výmena poznatkov a vytváranie sietí v inovačných ekosystémoch; podporovalo by sa efektívne a účinné zakladanie nových podnikov; zvýšila by sa kvalita podnikateľského vysokoškolského vzdelávania. Takisto by sa zvýšila úroveň súkromných investícií do ZIS v strednodobom až dlhodobom horizonte a pomohlo by sa im v efektívnom dosahovaní cieľov EIT v oblasti finančnej udržateľnosti. Umožnilo by sa tým aj postupné zlepšenie EIT a zvýšil by sa jeho regionálny dosah na krajiny so slabou a s miernou výkonnosťou v oblasti inovácií.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

V porovnaní so základným scenárom by možnosť 2 znamenala zvýšenie administratívnych nákladov EIT v súlade s celkovým zvýšením rozpočtu EIT v programovom období, ktoré vyplýva z potreby zabezpečiť zamestnancov a ktorým by sa zaistila silnejšia kapacita a odborné znalosti v EIT. Očakáva sa, že náklady na dodržiavanie predpisov a realizačné náklady vyplývajúce z prispôbenia modelu financovania budú vyššie v prípade ZIS, ktoré boli vytvorené v prvých rokoch EIT, pretože budú musieť upraviť už zavedené procesy a systémy činnosti. Očakáva sa, že náklady ZIS, ktoré sú v počiatočnej fáze svojej činnosti, budú pomerne nízke.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

Uprednostňovaná možnosť 2 prispeje k vytvoreniu skupiny vysoko kvalifikovaných osôb, ktoré budú prínosom pre podniky, MSP a mikropodniky. Činnosti v oblasti zakladania nových podnikov sa budú stimulovať prostredníctvom väčšej otvorenosti, transparentnosti a zjednodušených postupov v ZIS, čo povedie k väčšiemu počtu začínajúcich podnikov.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Nie.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Nie.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Implementácia uprednostňovanej možnosti politiky sa bude pravidelne monitorovať a hodnotiť. Priebežné monitorovanie prevádzkovej výkonnosti a výstupov ZIS bude každoročne vykonávať EIT na základe osobitného rámca ukazovateľov vplyvu. Komisia vykoná nezávislé hodnotenie hospodárskych a spoločenských vplyvov EIT v polovici trvania, konkrétne v roku 2024, a to v súlade so strednodobým hodnotením programu Horizont Európa.